

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfői és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáczai u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre . . . 6 frt — kr.
Negyedévre . . . 1 < 05 >

Helyben házhoz hordva:

Egész évre . . . 8 frt — kr.
Negyedévre . . . 2 frt — kr.

Vidékre postán szállítva:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Negyedévre . . . 2 > 50 >

NAGYVÁRAD, október 9.

A katolikus egyleti élet.

Alig egy hete volt a *Szent-István-társulat* házának bokréta ünnepélye, s most a *budapesti kath. kör* fogja tartani elkészült új házának felszentelési ünnepélyét.

Körülbelül tíz évvel ezelőtt alakult meg a budapesti katolikus kör, egy emberöltő óta működik a Szt.-István-társulat s működésében mind a kettő messzeható eredményekre hivatkozhat.

A Szt.-István-társulat lehetővé tette, hogy hazánkban méltó helyre juthasson a katolikus irodalom, a budapesti katolikus kör pedig példája, szelleme és tekintélye által eszközölte, hogy rövid pár év alatt harmadfél száz katolikus kör alakult széles e hazában.

Most, mikor új házába költözik hazánkban ez a két kiváló egylete, még nagyobb biztositékát látjuk reményeinknek, melyekkel e két nagy tekintélyű egyesület felé tekintünk.

Scriptis, scripta sunt opponenda. Az élet által százszor be van már bizonyítva, hogy a rossz irányú irodalom rombolásait szóval, tanácsal soha, csakis egy másik, jó irányú irodalommal lehet ellensúlyozni, megakadályozni.

Mai világban mindenki olvas és az sem a vallásra, sem az államra nem közbömbös, hogy mit olvas. A jobb módú unalmában vesz könyvet a kezében — ez szórakozni akar. A stylus szépsége gyönyörködteti, a meglepő fordulatok lekötik érdeklődését s szórakozása közben

észrevétlenül kerül az olvasott mű szelme alá.

Csinos kiállítású és könnyed modorban írt munkák után kapkod az intelligens elem. A csinos kiállítás anyagi rizikóval jár, a stylus könnyedsége gyakorlatot feltételez. Meczénás, áldozatkészség nélkül tehát bajosan juthat odáig az író, hogy ilyen munkákat produkálhasson. A Szt.-István-társulat lehetővé teszi ezt, mert nem nyereszkező vállalat, hanem anyagi áldozat árán is lehetővé teszi a tehetséges írónak, hogy képességét kifejthesse. Olcsó könyvet szeret a nép. Vásárkor, mikor már benne van a költségekben, a maradék garasokból egy pár könyvet vesz, haza viszi és a téli munkaszünet alatt böngészi nagy áhitattal, rendesen szintén magába szíva annak eszméit, mert természetében van, hogy hisz a nyomtatott betűnek.

Ezen az oldalon támadnak a népre a szocialisták és rémregény gyárosok, veszedelmes, vagy erkölcstelen hitványságokkal bolondítva el különben józan fejét és lopva el egyébre való garasait.

Erre is kiterjesztette figyelmét a Szt.-István-társulat. Népíratkái egy-két garasért kaphatók, nagyobb tömegben éppen poton árán s e művekben nagy íróink munkáit, vagy kedvverítő, vagy szívetleket nemesen megindító történeteket terjeszt, pusztítva a ponyva-irodalom burjánjait.

Ez a társulat gondoskodik az iskolakönyvek nagy részéről is, ingyen is juttatva a szegényebbek számára.

A katolikus körök pedig éppen ilyen fontos missziót teljesítenek más irányban.

Aki magára van hagyva, az nem boldogul. Ezt átértette mindenki. Éppen azért nincsen foglalkozási nem, mely társulatot ne alkotott volna, maga boldogulására s a verseny folytathatására másokkal szemben, kik szintén társulatban egyesültek. Ki meri mondani, hogy ez megbontja a békét vagy a rendet? Sőt éppen, mint a sajtószabadságot, úgy követeli mindenki e társulási szabadságot is. Ez a nagy társadalmi mozgalom indította a katolikusokat is arra, hogy társulatba, katolikus körbe lépjenek. Bolondság volna azt hinni, hogy ezáltal megzavartatnék a béke. Még annyira sem, mint ahogy a politikai pártok szervezése nem rombolja le az államot.

Azonkívül tekintetbe kell venni, hogy minden felekezeten van autonómiája, ami pedig erős összetartó kapocs, mely végtelenül emeli a benne levő hívek vállalási együtt érzéseit.

Nos a katolikusoknak még nincs. Már ebből a szempontból is fontos hivatásuk van a katolikus köröknek. Mint a katolikus élet góczpontjai, élnek ezek a körök, hol nem, mint ilyen vagy olyan rangú méltóságokat, hanem, mint katolikusokat ismerik meg egymást az egy hitben tartozók.

Ezért különösen nagyhatású e két társulat, melynek egyike a szellemi élet, másika a társas érintkezés terén hat jó irányban biztos sikerrel.

A jó pedig senki kárával nem járhat, azért csak az elfoglaltság nem örvend e két nagy társulat sikerén, melynek minden egyes törekvése az egyház és a hazá javára szolgál. P—y.

A „TISZÁNTÚL“ TARCZAJA.

Evelin kisasszony haja.

Írta: Prigl Olga.

Eibenschütz Antal ur most épen a legújabb hivatalnoknak regélte el azt a históriát, a mit úgy öt-hat éve egyre ismételt a számtizti irodában boldog, boldogtalannak.

— . . . Hát kérem, azért lett a lányom csak masamód kisasszony.

Evelin kisasszony egyetlen leánya volt Eibenschütz urnak. Ő ugyan jobb szerette volna ha fiúnak születik, de hát mit tehetett egyebet, s aztán utóvégre a leányok közt is akadhat genie, vagy talentum. Eibenschütz úr e meggyőződésében a leánya tehetségétől várt valami mozgó erőt, mely sarokba lökésse vele a halál megunt örökös rubrikázást. Ha színész nő lesz, — így okoskodott, nagy protektorai akadnak, mai napság pedig csak a protekciós ember numerál, a többi, az semmi. El-eltervezett Eibenschütz úr, hogy lesz, mint lesz. Évi valóságos kincs. Tündérek ringatták a bölesőjét, azoknak az arany pihés szárnyaktól lett a haja olyan ragyogó, fényes. Ideális ember volt az öreg, a kopott butorai közé szerette bevinni a csillogó, képzelt alakokat, muzsákat, s mikor egyszer a szegény megboldogult feleségével lebontatta a leánya sarkig érő haját, — valóságos extázis fogta el. De volt is

abban valami. Évi szintúgy a hajának köszönhetett volna mindent, mint a bibliai Sámson. Az ahullámos aranyszínű zuhatag, mely a szép formás fejről omlott alá, ép úgy megbabonázta a fehér báránnyhoz czimzett fűszeres bolt segédjét, mint a pesti valamelyik negyedrangú színház direktorát, a ki gratulálva biztositotta a hajlongós Eibenschütz urat a leánya jövőjéről.

— Elvégzi a színi képezdét, s azonnal szerződöttem. Kitűnő lesz Stuart Máriának, vagy az Orleánsi szűznek. Majd meg tetszik látni, a kibontott, repülő hajjal . . .

A direktor már szinte beleképzelte magát a hős szerepbe, föl-alá futott lelkesülten, mintha csakugyan az orleánsok zászlaját vitte volna.

— S érzi a kisasszony, hogy predesztinálva van a drámai szerepekre?

— Igen, igen, — erősítette az apja, mert Evelin kisasszony nagyon szűkszavú volt. A keskenyszabású sötétkék ruhájában egykedvűen nézett maga elé, s legjobban szeretett volna hazamenni.

Az igazgató szerfölött nyájasan bocsátotta el őket.

— Tehát miat mondtam, még csak egy évig tessék várni a színi képezdével, addig a kisasszony erősödjék, menjen ki Ujpestre vagy Rákospalotára levegőt szívni, s táplálkozzék jól. Szívesebben látják a megtermet, erős alakokat. Szerencsére ép egy testvérhúga lakott Eibenschütznek Rákospalotán; Evelint már a legközelebbi napokban fel is pakolták s szépen

utnak eresztették. A báránnyához czimzett fűszeres bolt segédje vérző szívvel küldte el neki az utolsó bonbonokat, de a házban még magasabbra szökött az ázsiója. Eibenschütz úr fűnek, fának emlegette a leánya szerencsés-jét. Kérem jövő vár rá, fényes jövő, selyemkocsikban fog járni, ezrekre mennek a toalettjei. Hja, tündérek ringatták a bölesőjét.

Evelin kisasszony hamar megszokott Rákospalotán, s szinte bele is gömbölyödött már az első két hét alatt. Az arca nekiperült, üde, hanvas lett, mint a nyíló rózsza. Valósággal szépnek lehetett mondani. A kedélyéből eltűnt az álmatagság, mit az apja vert belé; friss, eleven lett, érezte hogy pezseg a vére.

Mikor reggelként sétálni mentek azzal a sápadt fiatal emberrel, a kitszintén levegőváltózára küldtek ki, — a járőkelők megcsodálták a sápadt fiút, — pirosleányt. Egyik az élet, másik a halál. Ez nyáron volt, s a sápadt fiu akkor már szerette a piros leányt, s a piros leány meg őtet. Édes szerelmes séták voltak azok, bűbájos reggelek. Hanem a fiu csak sápadtabb lett egyre, lát még mikor lehullott az első sárga falevél! — Pedig akkor tervezgetett még legjobban. Hogy lesz mához egy évre. A fizetését fölemelik s lesz egy édes kis tűzhelye, a hol melegedhetik, mikor olyan nagyon szerette a meleget. Séta közben is mindig a napos oldalt kereste, úgy szeretett sütikérezni. Ha leültek valami lóczára, akkor is szembe ült vele, meggörbült kényelmesen s a két ke-

A bécsi katolikus néppárt és a csehek.

A csehek, úgy látszik, nem nyugosznak. Míg egyrészt elismerik azt, hogy a bécsi katolikus néppárt nagyon helyes és józan eszűekkel szándékozik javítani azon a bizonyos odiozus nyelvredeleten, addig saját konokságukat és vonakodásukat leplezni és igazolni akarva, naponta újabb vádakot szórnak a katolikus néppártára. A dél-szláv katolikus elem már meghajlott a katolikus néppárt előtt és elismerik annak föltényét. De a csehek nem. Most meg pláne árulással vádolják Dipaulit és pártját.

A félhivatalosan a következőleg felel a katolikus néppárt erre az odiozus vádra:

— A cseh lapok azon vádja, hogy a katolikus néppárt árulást követett el, minden alapot nélkülöz. Tudniok kell a cseh hősöknek arról, hogy Dupauli báró, még áprilisban, midőn a nyelvkérdés szövegére hozatalát és rendezését megpendítették, kijelentette, hogy a katolikus néppárt — bár a javaslat elintézésének sürgős voltáról meg van győződve, mégis alapos vizsgálat alá fogja venni annak érdemleges beltartalmát. S a katolikus néppárt éppen ebből kifolyólag következetes is maradt álláspontjához, — és mint a múlt évben, úgy most is a nyelvkérdésnek a törvényes és helyes uton való megoldását követeli. Ha azonban a csehek ezt elismerni és megérteni nem akarják, úgy természetesen föltöbb megnehezítik a fennálló differenciák megszüntetésének lehetőségét.

Tiszta és világos képet nyújt ugy a katolikus néppárt saját elveinek. Csakhogy a csehek konokságán aligha fog majd a szép szó és nagyon valószínű, hogy addig feszegetik ezt a dolgot, míg bele nem törik a bicskájuk.

A quóta bizottság és a provizorium.

A mint értesülünk, az ellenzék szóvá akarja tenni a provizorium iránti törvényjavaslat tárgyalása alkalmával, hogy a kormány helytelenül járt el akkor, midőn a quóta meg-

állapítását nem bocsátotta az ismeretes bizottsági az eljárás alá.

Az ellenzék ugyanis úgy fogja fel a dolgot, hogy miután a közös quóta-bizottság egymás között nem tudott megállapodásra jutni, az általuk szerkesztett jelentést mind a két kormánynak, újra vissza kellett volna a bizottságnak adni, hogy ismét tárgyalás alá vegyék az ügyet; mert — szerintök — ilyen eljárás a törvényes, még azon esetben is, ha a quóta csak egy évre szól.

De hogy felfogásuk mennyire téves azt éppen az illető törvény mutatja leginkább, a melyre hivatkoznak.

Az 1867: XII. t. cz. 21-ik §-a így szól: »Ha a két küldöttség a javaslatra nézve nem tudna egymással megegyezni, mindenik félnek véleménye mind a két országgyűlés elé terjesztetik; ha pedig a két országgyűlés nem tudna egymással kiegyezni, akkor a kérdést az előterjesztett adatok alapján ő felsége fogja eldönteni.«

Más szóval a quóta közös megállapítása most már a két országgyűlés dolga és nem a bizottságé.

A két kormány különben egyetért abban, hogy mindketten az országgyűléseknek 1 évi provizoriumot javasoljanak

Ha ezt a javaslatot úgy a Ház mint a Reichsrath elfogadja, akkor a quóta-kérdés a legkorrektebb és törvényes módon nyer megoldást.

Hogy már aztán minő lesz ez a megoldás, az még a jövő titka.

Kecsegtető kilátások.

A mi kormányunk még el sem készült az ideai pénzügyi javaslattal és Bilinskyék osztrák részről már be is adták.

Bilinsky pénzügyminiszter ekszpozéjában benne foglaltatik az a megkapó részlet is, hogy a közös költségvetés vagy 5 millióval többet tesz majd ki, mint a tavalyi.

Ebből az az örvendetes tanúság, hogy kö-

alatt — Pestre küldte. A fejét fekete kendővel kötötte be, s lehúzta egész a szemére. Ne láthasson mindenki az arcába. Harmadik nap pénzt vett fel a postán. Felesillant a szeme, mert azt hitte, hogy most már jó lesz minden. S híres doktor rendelte a drága orvosságot a sápadt fiúnak, Evelin kisasszony lábujhegyen járkált körülötte, de a fekete kendőt csak nem akarta leoldani.

— Had simogassam aranyzsin hajad! — mondta neki a sápadt fiu.

Megrázta fejét a leány:

— Majd, majd ha sétálni megyünk...

A híres doktor rendelte a drága orvosságot, hanem egyszer aztán jött még egy hiresebb, a ki meg is gyógyította a sápadt fiut örökre.

Éppen aznap érkezett meg Eibenschütz úr, s föl volt böszülve, mint egy oroszán. A Halwarth és Társa fodrászok kirakatában meglátta a lánya haját, azonmód, hosszan leomló zshatagként, mint mikor azok a szegény Evelin kisasszony fejről omlottak alá. A direktor kétségbeesetten futott el hozzá, mondván, hogy most már ugyan oda van Stuark Mária, meg az Orleánsi szűz. Oda volt a búvszer. Kis semmiséggé aszott össze Evelin kisasszony a haja nélkül, úgy, hogy az apja eleinte utczára sem merte kiengedni, nem hogy még a szép álmaira gondolni mert volna. Elszált a selyem hintó, elröpültek a bársony ruhák, szallagos koszoruk s nem jött el a tündér ki az aranyipihés szárnya himporát odarázza még egyszer az Evelin kisasszony hajára. Megnőtt az megint, de csak szürke, fakó lett a színe.

Bolond, bolond minden leány, — ismételteti Eibenschütz úr, exkuzálva, hogy a lánya csak masamód kisasszony. De hát élni muszaj kérem...

rülbelül 1½—2 millió a mi zsebünket fogja majd terhelni ebből a takaros kis többletből.

De hogy túlságosan bűnnek ne ereszszük a fejünket, vigasztalhat bennünket egy másik dolog.

Ott lenn, az örökszép Hellas partjain egyre bőmbölnék az ágyuk; a blokádnak még mindig tart. Ami körülbelül megint annyit jelent hogy három hadihajó löveg pazarlását, a haditengerészet felemelt állomány legénységét szintén szép összegre taksálhatjuk, a melyből a minket okvetlen megillető köteles rész semmi esetre sem fog ám ad-akta tétetni.

Legeslegvégezetül ne feledkezzünk meg a legdrágább és legfontosabb eleméről az államnak: katonákról.

Ma új puska kell, holnap új bornyu; holnapután külső, hogy a szuronyok nem érnek semmit; majd a ruházat terén támadnak döntő fontosságú ujitások.

Most az egyszer kevésbbé fontos ujitásról van szó: az étkezést akarják javítani.

Rájöttek a böles intéző körök, hogy a hadseregnek jóra való vacsora kell.

No ezt nem vonjuk kétségbe.

És ez a jó vacsora jókora pénzüsszeget fog elnyelni.

Ezt még kevésbbé vonjuk kétségbe.

És, hogy az illető mennyiségű köteles rész... stb.

Fzt legkevésbbé vonjuk kétségbe.

Hanem, hogy mit adnak majd a drága pénzen vett élelmi ezikkekből a katonáknak jóra való vacsora képen, arra igazán kíváncsik vagyunk.

Kétségtelen, hogy most már hangzatosabb czim alatt fognak a bakák koplalni, mint eddig.

De ez mellékes, fő a költség többlet. Ezek azok a kedvező kilátások, melyekkel az eseménydus ő esztendő majd letünik.

Nagyvárad város kölesöne.

— A budapesti pénzügyintézetek ajánlata. —

A rossz nyelvek azt híresztelték, hogy Nagyvárad városának nincs hitele, nem kap kölcsönt, a melylyel a tüzlaktanyát felépíthesse.

Igaz, hogy a tanács egyik másik tagja a volt polgármesterrel több ízben fent járt a fővárosban a kölesön ügyében, de eredményt nem tudtak elérni, a nyomott pénzügyi viszonyok miatt. Ez volt a sikertelen kísérlet oka, nem pedig a Nagyvárad iránti bizalom hiánya.

Igazolja ezt a városi kölesön ügyének újabb fordulata.

A regálékötvényekből már csak 300 ezer frt értékű van meg s így sürgős volt a kölesön ügyét ismételve felszínre hozni; annál inkább, mert az okvetlen és rövid időn belül teljesítendő kiadásokra az összes regále kötvény értéke elégtelen.

Dr. Buloyvszky József polgármester az elmúlt hónapban a főszámvévővel Budapesten járt, hogy a miniszter által már engedélyezett félmillió forintos kölesönt valamelyik fővárosi pénzügyintézetnél kieszközölje.

Tekintettel a még megvalósításra váró nagyobb szabású intézményekre, mint honvédszár-laktanya, színház, városi iskola, csatornázás stb., az iránt is puhatólódzott, hogy a már engedélyezett fél millió forintot, annak idején megkaphatná-e és mily feltétel mellett Nagyvárad városa?

Eljárásának meg lett a kívánt sikere, a

zébe fogta az Evelin lecsüggő, tömött vastag hajfonatait. El-elsimogatta a fehér, átlátszó ujjjaival, végigcsókolgatta a ragyogó szálait. Jaj, ha mindezt látta volna Eibenschütz úr, mikor olyan féltékeny volt arra a tündér-adta kincsre. De ő is csak tervezgetett, milyen szobát rendeznek be a művésznő lányának. Körül-körül felaggatják a sok babékoszorut a lecsüggő, nehéz selyemszalagokkal. Milyen szép dolog lesz az! — Eibenschütz úr számitgatta a napokat, hogy mikor jön már haza a lánya.

November eleje csunya, esős idővel köszöntött be, a séták elmaradtak. A sápadt fiu nem mozdulhatott ki a szobából, fojtogatta a nedves köd, mely belepte az utcát. Majd két hétig nem látták egymást a piros leánnyal. Egyszer aztán levelet írt a sápadt fiu, csak ennyit: nagyon beteg vagyok, — talán mert magát nem láthatom.

Evelin kisasszony nagyon jó leány volt, el kezdett sirni. Aztán meg letörölte a könyvét és sietve tette fel a tavalyi kopott téli kalapját. Fátyolt is kötött az arcára. Csupa nedves lett az a vastag ködbe s oda tapadt az életpiros ajkához. A szive erősen vert, hogy benyitott a sápadt fiu lakására. Mit tesz uram Isten, — háborgott a lelke, de csak megvigasztalta az a tudat, hiszen beteg.

Evelin kisasszony aztán mindennap elment vigasztalni a sápadt fiut. Rá is fért az szegényre mintha újra éledt volna. A szeme is ragyogott, szinte tüzelt belőle a perzselő szerelmes tekintet. Hanem az csak olyan volt, mint mikor a lefogyott gyertyaszál utolsókat lobban. Felszökik néhányszor, hogy annál sötétebb legyen utána.

Az első fagy szikkasztotta fel a nedves homokot, mikor egy reggel sietve ment Evelin kisasszony a postára. Kis csomagot vitt a hóna

mennyiben három hatalmas fővárosi pénzintézet hajlandó, a mostani pénzügyi viszonyoknak megfelelő feltételek mellett a félmillió forint kölcsönt megadni, sőt a leghatalmasabb: a »Pesti Hazai Első Takarékpénztár« a még szükséges másfél milliót is kész adni, hasonló feltételek mellett.

Ez Nagyváradi város hitelképességét bizonyítja.

A pénzintézetek által a kölcsön ügyében tett ajánlatokat tegnap délután tárgyalta a város pénzügyi szakkbizottsága.

Dr. Bulyovszky József elnöklele alatt jelen voltak: Papp János, Busch Dávid, Hegedűs Géza, Ragány János, Bordé Ferencz, Reismann Mór, Aufrecht Mór, Komlóssy József, Kunz Gusztáv, ifj. Rimler Károly, dr. Berkovits Ferencz, Farkas Izidor, Löbl Henrik, Milibák József, Erdélyi József, Huzella Gyula.

Az ülés elején Ragány János főszámvévő előterjesztette jelentését, a kölcsön ügyéről.

Ebben felsorolja az előzményeket, a melyet ismertettünk fentebb.

Kiemeljük a jelentés bevezetéséből még, hogy a további másfél millióra nézve a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, — a melylyel most is összekötöttesben áll Nagyváradi — nem is válaszolt, sőt a város vagyoni viszonyait kezdte mérlegelni.

Az ajánlatok a következők:

A Magyar Jelzálogbank hitelajánlata.

A magyar jelzáloghitelbank hajlandó az 500.000 forint kölcsönt 50 évi törlesztésre, 94,75 árfolyammal, vagyis minden 100 forintért 94 forint 75 krt számítva. Az évi számítás 4,88 százalékos.

Ugyanezen pénzintézet másik ajánlatában 60 évre, ugyanolyan árfolyam mellett évi 4,62 százalékos számításal hajlandó a kölcsönt megadni.

Rendkívüli (időközi) visszafizetésnél 1 és fél százalékos starvó díjat kér.

Ajánlatát szeptember hó 4-ikétől 45 napig tartja fenn.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ajánlata.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank szintén 50 évre, 96-os árfolyam mellett 4,95 százalékos annuitással tett ajánlatot. Időközi visszafizetés esetén 2 és fél százalékos scontró-díjat követel.

Ajánlata október hó 19-ig kötelező.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár ajánlata.

Az ország egyik legtekintélyesebb pénzintézet; a Pesti Hazai Első Takarékpénztár az 500 ezer forintot 60 évi törlesztésre 96-os árfolyammal s évi 4,90 százalékos annuitással ajánlja fel.

Ha a város az első tíz éven belül visszafizeti a kölcsönt, 3 százalékos, ha később történik a visszafizetés az 50 éven belül, 2 százalékos stornó díjat számít fel.

Ugyanilyen feltételek mellett a további másfél milliót is, a szükséghez képest a város rendelkezésére bocsátja.

Ajánlata ránézve ez évi december 2-ig kötelező.

A polgármester jelentésében, mint a legelőnyösebbet, a Hazai Takarékpénztár ajánlatát tartja elfogadhatónak.

Rövid vita indult meg a jelentés felett.

Farkas Izidor a hazai takarékpénztár ajánlatát tartja a városra nézve legelőnyösebbnek, de nagyon megfontolandó, hogy most belemenjen-e a város a kölcsönfelvételbe. Az ősz a legalkalmatlanabb erre s különben nem is

olyan égető a kérdés. A pénzügyi viszonyok előreláthatólag javulni fognak s pár havi várakozással csak nyerhetünk.

Ragány János felemlíti, hogy a regálékötvényekből még 300 ezer forint névértékű van meg a városnak s a tűzéraktanya építésére még hátralékos összeg kifizetésére, az építendő honvéd lovassági laktanyára s más kiadásokra ez összeg kevés. A jövő hónapban a nagy kölcsön törlesztése is napirenden. Nagyon kétséges, hogy az érték esik-e a közel jövőben, midőn Ausztria meg fogja adóztatni a magyar értékpapirokat.

Dr. Berkovits Ferencz a jelzálogbank ajánlatát tartja legelőnyösebbnek, de a halasztás kérdése fontos. Attól óv, hogy ha később egy milliós kölcsönt veszünk fel, azt mondják, mint Budapestnek, hogy itt is, ott is van kölcsönünk, s úgy 2—3 évig, míg nagy kölcsönt veszünk fel, ideiglenes kölcsönrel segítene. Addig folyó számlával fedezzék a kiadást.

Dr. Bulyovszky József kijelenti, hogy minden pénzintézet hajlandó a szükségletek fedezésére a napi árfolyam mellett kölcsönt nyújtani, Talán lehetne a helybeli pénzintézetekből időnkint kisebb kölcsönt venni; többlet kamat itt maradna.

Még többen szóltak a kérdéshez, mely után a bizottság kimondotta, hogy a Hazai Takarékpénztár ajánlatát tartja legelőnyösebbnek s ennek elfogadását ajánlja a városi közgyűlésnek.

Fegyelmi vizsgálat a városházán.

— A pénzügyminiszter rendeletéből. —

Pár év óta, úgy lehet mondani, állandó az összeütközés a nagyváradi kir. pénzügyigazgatóság és Nagyváradi város adóhivatala között.

Szájról-szájra járt egyidőben, hogy Dr. Vass Endre kir. pénzügyigazgató azért lépett nyugdíjba, mert a pénzügyminiszteriumban nem találták elég szigorúnak, különösen Nagyváradi városával szemben.

Nem tudjuk, nem is kutatjuk, hogy ez a különben is régi dolog mennyiben igaz, de a következményekből azt látjuk, hogy valami baj van, a mi, lehet felsőbb intézésre, az illető pénzügyi főtiszt eljárását nagyobb szigorra sarkalja.

Annak idején Malász József pénzügyigazgató helyettes lépett fel Nagyváradon a legnagyobb szigorral, s kifogásolta, hogy nem pereg folytonosan a dob, s nem követi siránkozás a kotyavetyék láncolatát.

Az államnak is megvannak a szükségletei, kiadásai; a fedezetről annak az apparatusnak kell gondoskodni, a kik az állam pénzügyeit kezelik. Bizonyos szigor is megkívánatik a szükségesek beszerzésénél, mert tagadhatatlanul vérünkben van, hogy az adót nem a legszivebben fizetjük.

Azonban a méltányosság, tapintatosság itt is a legjobb eredményeket szüli; ezek nélkül pedig szomorú állapotokat idéz elő a kérlelhetlen szigor.

Nyílt üléseken lett tárgyalva a vád a p. ü. igazgatóság részéről, hogy a nagyváradi városi adóhivatal nem jár el kellő szigorral az adózókkal szemben s az adóügyi tanácsos önkényesen felfüggeszti a végrehajtásokat. Egyik közelebbi közigazgatási gyűlésen Fauszt Elek pénzügyigazgató helyettes egész sorozatot olvasott fel jelentésében, a melyek erős vádak voltak a városi adóhivatal ellen. A többiek között kifogásolta, hogy a késedelmi kamatot nem törvényesen szedik be: a befizetett adóösszegeből

többet számítanak a városi adóba, mint a törvény előírja; a végrehajtások nem tartatnak meg; vagyonos, tekintélyes adózók nagy összegekkel tartoznak stb.

Ez a jelentés természetesen megütközést keltett s nem hatott békítőleg az elmégesedett viszonyokra.

Azóta, úgy látszott, elcsendesedett a viszály, mert akárhogy tagadjuk, az utóbbi viszony a két hivatal között nem a legszimpatikusabb volt.

Annál nagyobb meglepetést okozott a pénzügyminiszter leirata, a melyben, mint jó forrásból értesülünk, a miniszter Bordé Ferencz adóügyi tanácsos és Jablonszky Emil adópénztárnok ellen a fegyelmi eljárás megindítását rendeli el. Bordé Ferencz ellen önkényes eljárás, a törvény és rendeletek meg nem tartása miatt, Jablonszky Emil ellen pedig azért, mert állítólag a késedelmi kamatokat egyeseknek kevesebb összegben, másoknak egyáltalán nem számította fel.

Nem tudjuk, hogy van a pénzügyminiszter informálva, de azt semmi esetre sem rójjuk fel bűnül Bordé tanácsosnak, miszerint azonnal nem kótyavetyélteti el a szegény ember utolsó butor darabját, hanem méltányos eljárás által amíg meghagyja vagyont, megmenti az államnak, részlet befizetés útján a követelését. Ilyen hang emelkedett már többször a városi közgyűlésén is s másként nem gondolkozhatik, a ki ismeri a lakosság helyzetét s az ész mellett a szív sugallatára is ad valamit.

Egy tekintetben azonban mi is nagyobb szigort várunk a városi adóhivataltól. Gazdag gyárosok, kereskedők és tekintélyes vagyonos polgárok az eddiginél jobban sarkaltassanak az adók befizetésére, hogy ezrekre és százakra ne növekedhessék egyesek adóhátránya.

Ha még e tekintetben rendet hoz be Bordé Ferencz tanácsos, a méltányos eljárás csak szaporítani fogja tisztelőinek számát.

Magyarok Nagyasszonya.

A tavaly megünnepeelt millenium alkalmából XIII. Leó pápa, a bibornok-hercegprímás előterjesztésére külön ünnepet rendelt a Magyarok Nagyasszonyának tiszteletére. Igaz, hogy őseink augusztus 15-én tartották Nagy-Boldogasszony ünnepét, de ez a nap mégis Mária mennybevitelének az emléknappja, a mai ünnep pedig, melynek megtartására október második vasárnapját tűzte ki a pápa. tiszán Magyarország Pátronájának tiszteletére van szentelve.

Erre az ünnepre külön mise — és zsolozsma — szöveget irt elő a szentszék. Őseinknek a Boldogságos Szűz iránt való lovasias és hagyományos tiszteletéről és Nagy Pátronánknak hathatós közbenjárásáról tanuskodik a mise- és zsolozsma-szövegnek minden sora.

Ebből közöljük Esterházy Pál nádornak (1634—1713.) emelkedett szellemű, megható fohászokását Magyarország Nagyasszonyához:

»Isten dicsőséges Szülője, Magyarország Nagyasszonya. Szentséges Szűz Mária! emlékezzél meg örökségedről, melyet hívséges szolgád, első királyunk és apostolunk neked ajánlott s testamentumban reád hagyott. Kegyes orczával tekintsi birodalmadra s dicsőséges érdemeiddel légy közbenjárója, légy szószólója népednek egy szent Fiadnál, Jézus Krisztusnál. Hozzád kiáltottak eleink s minden szükségükből szabadulást nyertek, mert virasztott öröksége fölött két szemed világa, oh mindörökké áldott Asszonyunk! Akiket ily remény emelt föl, ily bizodalom éltet, hozzád folyamodunk, a kik né-

ped vagyunk. Védelmzed, hatalmas pártfogással hazánkat oltalmazd. Nyerd ki itt és az egész föld kerekén anyaszentegyházunknak s a kath. hitnek felmagasztalását; nekünk pedig értelmes és a hit gyümölcseit termő szívet adj. Elismerjük, óh, Asszonyunk, hogy vétkeztünk, de felejtse el gonoszságainkat. Szólj egy jó szót mi érettünk Fiadnál, hogy az ő akaratja szerint intézzük életünket s téged, Asszonyunkat, Pártfogónkat tisztelhesünk életünk minden napjain. — Amen.

Az ünnep alkalmából városunk plebaniatemplomaiban ünnepélyes szent-misék és predikációk fognak tartatni a szokott időben.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Október 10. Brenneberg Irén hegedűművész és Fenyvessy Emil a Vigaszínház tagjának hangversenye a nagyváradi színházban.

Október 13. Jogügyi szakbizottság ülése d. e. 4 órakor a Városházán.

Október 14. Városi közgyűlés.

Nov. 7. Előnkválasztó rendkívüli közgyűlés a kath. körben d. e. 11 órakor.

Október 15—20. Katonai ellenőrzési szemle Nagyváradon.

Október 23. Felolvasó-estély a v. velencei Népkörben.

November 28. A Szigligeti-társaság felolvasó ülése, d. e. 11 órakor a jogakadémián.

Régészeti és történelmi múzeum (Shlauch park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3—5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. e. 8—5 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr.

* **Gyászünnepe a főreáliskolában.** A nagyváradi m. kir. állami főreáliskola »Arany János Önképzőkörre«, mint minden évben, úgy az idén is kegyelettel ünnepli meg a tizenhárom magyar vértanu emlékét. A gyászünnepelely dr. Türr Lajos tanárelnöke vezetésével a délelőtti 11 órakor veszi kezdetét, a melyre a nagyérdemű közönséget a főreáliskola ifjusága tisztelettel meghívja.

Az ünnepély műsora a következő:

1. Megnyitó beszéd: tartja dr. Türr Lajos tanárelnök.
2. Hymnus: énekl az ifjusági dalárda.
3. Október 6-ának méltatása, ünnepi beszéd tartja Révész J. VIII. o. t.
4. Az aradi 13. Költemény Sárosy Gy. tól; szavalja Müller E. VIII. o. t.
5. Vértanút a hazáért; irta és felolvassa: Mann A. VIII. o. t.
6. Október 6. Költemény Ábrányi Emil től, szavalja Barina Tibor VI. o. t.
7. Szózat, énekl az ifjusági dalárda.

* **A honvédelmi miniszter köszönete.** Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter meleg hangon köszönetet mond Nagyvárad városának, hogy a honvéd hadapród-iskola részére 26 hold területet bocsájtott az állam tulajdonába. Eddig az udvariasság határai között mozog a kérdés, azonban a miniszter leirata szerint olyat is kíván a várostól, a mit aligha teljesíthet, eltekintve a nagy költségtől. Azt kívánja ugyanis, hogy a város gondoskodjék a hadapród-iskola összes fekáliái és szennyvizének elvezetésére szolgáló csatornáról, vagy a most készülő árapasztó csatornát alakítsák át akként, hogy a fokálák azon lefolyjanak. Tudvalevőleg Nagyváradon senkinek, akár magán háztulajdonos, akár az államtól legyen szó, a fokálákat csatornán elvezetni a Körörsbe vagy a Peczébe s így a város aligha felelhet meg a miniszteri leiratnak.

* **Hírek a jogakadémiáról.** A jogakadémián most már megkezdődött az önképzőkör működése. Tegnap a bizottsági gyűlés elhatározta, hogy halottak napján a szokásos gyászbeszédet megtartják s ezenkívül egy felolvasó estét rendeznek e hó végén, a melyre a pályázatokat is kihirdették.

* **Beteg plebános.** Dr. Belezna y Károly, bihar-püspöki plebánosnak betegsége, mint részvétellel értesülünk, válságosra fordult. Pénteken már eszméletét is elvesztette. A derék ple-

bánosnak betegsége általános részvételt kelt nemcsak hívei között, hanem városunkban is, hol sok ismerője és tisztelője van.

* **Biharmegye alapítványi helyei.** Bihar-megye tudvalevőleg szeptemberi közgyűlésén négy alapítványi helyet létesített a honvéd hadapród iskolákban nevelkedő biharmegyei gyermekek részére. A törvényhatóság ezen határozatáért a honvédelmi miniszter köszönetét nyilvánította a vármegyének.

* **Szerkesztőváltás a „Szabadság“-nál.** Lovassy Andor, nyug. megyei I. aljegyző ma megvált a »Szabadság« szerkesztőségétől és a fővárosba megy főmunkatársnak Mikszáth Kálmán új lapjához, mely november elején indul meg pártonkívüli színezettel. Helyét a »Szabadság“-nál — egyelőre ideiglenes minőségben — Halász Lajos, fiatal, eleven tollú, temperamentumos újságíró foglalja el, ki évek óta segéd-szerkesztő volt a lapnál. Üdvözljük kollégánkat abban a reményben, hogy az elvi kérdésekben felmerülő differenciákat nem fogja engedni átvinni a személyeskedés áldatlan terére.

* **Barnato végrendelete.** Barna t o Barnev a híres bankár, ki a tranowaali gyémánt-spekulációból gazdagodott meg oly óriási módon, mint a Saint-James Gazette írja, több mint háromszáz millió koronát érő vagyronról végrendelezett. Csak az ingó vagyona értéke 24 millió korona.

* **Kedélyes társasestély.** A nagyváradi postaigazgatóság és posta-távirada hivatal tisztikarának példás összetartása igazolja a tisztikar szellemét. Nemcsak a hivatalban, hanem a társaséletben is kifejezést nyer az egymás-iránti tisztelet, ragaszkodás. Mint az előző években, az idén is, meghatározott napokban találkoztak a tekepályánál és fehér asztalnál a Kárger Sándor pompás nyári mulató helyiségében. Tegnap volt a befejező társas-estély, melylyel a szezonat berekesztették. A tágas üveges teremben Schöpfli n Agoston igazgatóval élükön, kedélyesen szórakoztak a kitűnő étkek és italok mellett. Természetesen szebbnél-szebb áldomások fűszerezték a kitűnő kedélyhangulatot.

* **Moriamur ő felsége.** A »Kladderadatsch« szerint a Lübeck'schen »Anzeigen« a német császár Budapesten mondott pohárköszöntőjének egy részét így közli: »A folséged iránti lelkes odaadás, e felől biztos vagyok, ma is úgy lobog Árpád fiainak szívében, mint akkor, mikor felséges nagy ösanyjának, Moriamurnak azt kiáltották, hogy »pro rege nostro!« Az »Allg. Lauenburg'sche Landeszeitung« a mondatot ép így közli, csak hogy a »nagy ösanya« helyett »nagy őst« mond. A »Lübeck'schen Anzeigen« szerint Magyarországon egykor egy Moriamur nevű királynő az »Allg. Lauenburg'sche Landeszeitung« szerint pedig egy Moriamur nevű király uralkodott.

* **Óvoda a Réten.** Nagyvárad városa eddig keveset tett a kisdudóvárs érdekében s most vette napirendre, hogy ezt a fontos kérdést megoldja. Várad-Velenczén egy új óvodát és Ujvárosban két óvodát fog segívezni, a mellett kimondotta a szükségét a Réten nyitandó óvodának, a melyet 650 frttal segívezne. A réti óvodára már van is pályázó. Mint értesülünk, Vajna Gizella jeles képzettségű óvónő kért engedélyt a Réten nyitandó óvodára s a város segélyével a kívánalmaknak teljesen megfelelő övintézetet akar berendezni. A város bizonyára nem fogja megtagadni az ugy is e városrészt tervezett segély megadását s ez által megsza-badul az óvoda fenntartás nagyobb költségétől. Vajna Gizellával pedig meglesznek mindenestre elégedve a szülők.

* **Elgázolt kocsitoló.** Tegnap kora hajnalban nagy szerencsétlenség történt a belényesi állomáson. A mint a szokásos tologatást végezték, az egyik kocsitoló szerencsétlenül ugrott a két kocsik közé, úgy hogy a

vonat keresztül ment rajta és súlyos sebeket szenvedett. A szerencsétlen embert, a kit Bendi Károlynak hívnak, a legközelebbi vagonnal Váradra szállították, a hol a »Biharmegyei kórházban« helyezték el. A kórházban Fráter Imre főorvos vette kezelés alá a szerencsétlen embert és még tegnap operálták is. Állapota azonban még mindig veszélyes és életben maradásához kevés a remény.

* **Memento mori.** Már-már föltűnnek a kirakatok hatalmas üvegtáblái mögött a fekete alapon elhelyezett gyászkoszorúk. Rokokok, szerettek, akik már ott nyugosznak a temető-kertben, nektek szól a szeretet, az emlékezet jele. Sok-sok csinált virág. Szegény napszámos ember elnézi a fényes kirakatot. Tavaly ilyenkor fiacskájával nézte a sok fényességet, most annak nézi. Gondolja hát ha csak telik majd arra is. A kirakatok üvegtáblái mögött pompáznak a koszorúk száza, majd meg halottak napján kikerülnek a temetőbe, egyszerű fakesztek, díszes obeliszkok ékességül, rövid időre. Az élők szeretetének tanubizonyosságai ezek a koszorúk, melyek kikerülnek a kivilágított sírok közé.

* **Öngyilkos postafőtiszt.** Pérechy Sándor postafőtiszt, aki a napokban Csanád-Apácán háromszor magába lőtt, most már egészen jobban van s felgyógyulása majdnem biztos. Tegnap történt meg az operáció és pedig sikerült kivenni a golyókat, s amennyiben eddig még sebláza nincs, életben maradása biztosra vehető. Különben eddigi állapota egészen normális, elbeszélget környezetével s öngyilkossága okának nyugdíjaztatását mondja, amit még nem várt.

* **Összegett leány.** Megirtuk a napokban azt a szerencsétlenséget a mely özv. Simon Jánosné hegybírónál történt. A szerencsétlenül járt leány, Rokajka Erzsike állapota még mindig veszélyes, életben maradásához semmi remény nincs, s talán csak órák kérdése, hogy szenvedélyeitől mikor váltja meg a halál Simonné, a ki a mentés közben két kezét súlyosan megégette, most már jobban érzi magát, de két keze valószínűleg örökké nyomorék marad.

* **Elfogott esirketolvaj.** Beregböszörményi M ó n u s Sándor rovott előéletű embert lopás vádjára terheli, ez oknál fogva a mezőkeresztési csendőrség letartóztatta és bekísérte a kir. ügyészséghez. A jó firma különös előszeretettel lopja el az aprómarhákat. Rövid pár nap alatt mintegy 20 drb aprómarhát lopott el, volt közte lud, kacsa, csi ke és pulyka. Károsokként jelentkeztek a mezőkeresztési csendőrségnél Jakabovics Sámuel és Bragyó Sándor b.-böszörményi lakosok.

* **Hirtelen halál.** Tegnap este a városliget felé haladó 38. sz. társaskocsi vezetőjét figyelmeztették, hogy a bakon ülő Kiss József kocsis hátradőlve alszik. A vezető költögetni kezdte őt, de az nem adott magáról életjelet. Ekkor vették észre, hogy a szerencsétlen megvan halva. Pricseri születésű 35 éves.

* **Elfogott cselédkönyv hamisító.** Tegnap a rendőrség letartóztatta Domján Lajost, mivel cselédkönyvét a mely az 1879 évről van kiállítva 1876-ra javította ki s különben is cselédkönyve Zsoldi Lajos névre szól. A vizsgálatot ez ügyben a rendőrség megindította.

* **Talált pénz.** Tegnap a rendőrségnél jelentkezett négy ember hogy a napokban 3 frt. 60 kr találtak s a pénzen már meg is osztottak, de miután tudomásokra jött, hogy a rendőrség a pénzt keresi, vissza hozták. A pénzt az elvesztőnek már át is adta a rendőrség.

* **Elvesztett pénz.** Megirtuk tegnap színmunkban, hogy Hans Pricbram 300 forinttal terhelt tárczáját elvesztette. Tegnap Pricbram bejelentette a rendőrségnél, hogy pénztárczája megkerült.

Az őszi időnyre megérkeztek Roth H. utóda uridivat üzletébe angol, utazó és kocsí plüdek, keztük francia illatszerek zsebkenők valódi karlsbadi cipők, a melyek a legelőnyösebben szerezhethők be.

Feltétlenül legelőnyösebben vásárlunk Angol, Olasz, Fichler és honi kalapot, Carlsbadi cipőket, keztük és harisnyákat, nyakkendőket fehérneműket stb. kizárólag Fábry Testvérek divatáru házában. Olasz, Fő-utca (Rimanóczy-ház) hol uri divatárunkban legnagyobb választék van.

A népszerűség utja.

Természetesen nem másról szól az ének, mint Bordé tanácsosról.

Nem hiszem, hogy akadna kis városunkban még egy olyan egyéniség, a ki ennyire népszerű lenne.

Imhol a Szultán két helyi érdekű alakja: Faust a rettenetes és — Bordé a kellemetes.

S míg az egyiket setét nehezteléssel fordul el az ingatag közvélemény, addig a másikat elismerő dicsfényvel veszi körül.

Európa-szerte ingnak a miniszteriumok, a népek nyugalma és jóléte kardélen libeg, de az eredmény, melyről most Bordé tekint szét a hanyatló nap sugáránál — a sziklaszilárd és bár a felsőbb hatalmak fegyelmi vizsgálattal szándékoznak őt lesújtani, mégis nincs a természetben nyertes, csak ő,

Es mi módon kapta őt szárnyára a gyors népszerűség? mert a »rettenetes« ellenében pártjára kelt a valóban szenvedő — és szenvedés közt adófizető — emberiségnek.

Mert van e sötétebb intézmény a gyarló földön az adófizetésnél, s van-e hálásab fogalom a halasztásnál?

Amaz a viharos éjszaka, emez az üdítő hajnal.

Amazt a »rettenetes« zudítja a bűnös emberiség nyakába, emezt a »kellemetes« hozza meg jótékony kezével.

Es most, mikor életre kapva az erőt-adó példán, a Kárpátoktól el egész az Adriáig az elpréselt egy szívvel lélekkel halasztásért libegnek, most a mikor a rettenetes hidraulikus fináncz-sajtó döntő nyikorgással mind összébb-összébb szorul, ő felénk fordul minden epedő tekintettel, benne öszpontosul minden remény; és mink, a társadalom szerény szószólói is reménykedve várjuk, vajjon továbbra is ily hathatós bástyája lesz-e ő a selymös cívitasnak.

Reménykedve, igen, mert hát Arkádiában élünk mi is. (Félreértések elkerülése czéljából megjegyezzük, hogy Arkadia alatt intések és árverések értendők, az élés pedig inkább nyögés.)

IRODALOM ES MŰVESZET.

Brennerberg Irén hangversenye.

— A holnapi művész-estély. —

Brennerberg Irén hangversenye, mely ma lett volna megtartandó a nagyváradi szinkörben, holnapra, vagyis hétfőre lett elhalasztva. Ennek az elhalasztásnak az az oka, hogy Fenyvessy Emil, a Vígyszínház tagja tegnap táviratot küldött, hogy csak hétfőn jöhet le Nagyváradra, mert vasárnapra a Vígyszínház igazgatósága meghívta Budapestre Bracco Róbertet, a »Hütelent« című dráma szerzőjét és az ő tiszteletére a »Hütelent« adják elő, a melyben

tudvalevőleg Fenyvessy Emil a főszerepet játsza.

Ez az egy nap elhalasztás, mely csak azért történt, hogy az előre hirdetett programmban semmi változás ne történjék, remélhetőleg nem fogja rontani a különben ritka művészi niveauun álló hangverseny szép sikerét, melyet a nagyváradi előkelő közönség szokatlan érdeklődése biztosít.

Ezt az érdeklődést Brennerberg Irén, a ki egyszerű hegedűjével annyi becsületet és elismerést szerzett külföldön nemcsak magának, hanem a magyar művészetnek is, méltán meg is érdemli. A külföldi nagy városokban, Londonban, Párisban, Berlinben és Bécsben elért zajos sikerei után megérdemelné kétségtelenül, hogy a magyar közönség is ünnepelje a magyar művésznőt és meghallgassa varázshegedűjének bájos hangjait, a melylyel Orpheusként meg tudta hódítani a világvárosok művelt közönségét. Hogy a nagyváradi közönség már jó levele oly élénk érdeklődést tanúsított a holnapi hangverseny iránt, az csak azt bizonyítja, hogy a mi előkelő publikumunk tud lelkesedni az igazi művészetért. És ez mindenestre örvendetes jelenség, mert nagyon kevés vidéki város dicsekedhetik azzal, hogy egy művészi program hangversenye nagy közönsége legyen.

Egy nagy vonzóereje a holnapi koncertnek Fenyvessy Emil is a ki mióta a Vígyszínház tagja lett, mindig vágyódott arra, hogy újra játszasson az előtt a nagyváradi közönség előtt, melynek éveken át kedvence volt vidéki színész korában. Tegnap kétségbeesve sürgönyözött, hogy miután Bracco Róbert tiszteletére hirtelen a »Hütelent« tűzték ki, nem jöhet le vasárnap, de azt hisszük, hogy ez a kis akadály nem fog zavarólag hatni a koncert sikerére és a nagyváradi közönség szívesen fogja őt meghallgatni hétfőn is.

Jeles művésznővel fog megismerkedni a nagyváradi közönség Dósay Ella kisasszony személyében is, a kit annál inkább ajánlunk a publikum figyelmébe, mert állandóan Nagyváradon szándékozik letelepedni és zongoratanítással foglalkozni.

A holnapi hangverseny teljes műsora egyébként a következő:

1. Bruch Miksa. Hegedű hangverseny. (G mell.) Hegzdün játsza Brennerberg Irén kisasszony; zongorán kíséri Dósay Ella k. a.
2. Grand Fantaisie de Concert, Kalkenbrunnertől: zongorán előadja Dósa Ella k. a.
3. »Nagyvárad a Nagyváradinak«. Irtá: Fehér Dezső. Előadja Fenyvessy Emil, a Vígyszínház tagja.
4. Wieniansky: Legenda, Hubey Jenő: Mazurka; Hegedű Brennerberg Irén k. a. Zongorán kíséri Dósay Ella k. a.
5. Szeretem a nőket. Monolog. Előadja Fenyvessy Emil, a Vígyszínház tagja.
6. Sarasate. Czigány áriák Hegedűn. Brennerberg Irén k. a. zongorán kíséri Dósay Ella k. a.

Jegyek a holnapi előadásra a színházi pénztárnál válthatók délelőtt 10—12-ig, délután 3—5 óráig a következő helyárak mellett:

Alsó páholy 4 frt. Felső páholy 3 frt. Tálalászik I—VII. sorig 1 frt, IX—XI. sorig 80 kr. Zártszék I, II. és III. sor 60 kr. Első emeleti I. sor 56 kr., második sorból 40 kr. Földszinti állóhely 40 kr. Katona és deákjegy a földszinten 30 kr. Középkarzat 30 kr. Oldal karzat 20 kr. Egy szinlap ára a pénztárnál 10 kr.

— Egy új Rafael kép. Ha hitelt adhatunk a bécsi lapok állításának és kombinációinak, az esetben egy oly műkincsre bukkantak Bécsben, a melynek létezéséről eddig senki a tulajdonoson kívül mit sem tudott. Arról van ugyan szó, hogy Schell Mátyás dr. egy valódi Rafael képnek lenne birtokában, a kép másfél méter széles és egyméter hosszú vászonon Plutót és Proserpinót ábrázolja, a mint egy magaslapon ülnek, balról tőlük Orpheus áll, és nevének Eurydikének az alvilágból leendő kiszabadulásáért könyörög. A hegy alatt folyik a Styx, rajta Charon szállítja a holtak lelkeit. A víz tulsó partján nagyszámu elkárhozott látható kiket a démonok üldöznek és gyötörnek. A művészi kivitelű kép állítólag Rafael kezére vall és Raffaello, 1512—1514. fecit Romae jel-

zettel van alul ellátva. Aza legérdekesebb, hogy míg a bécsi illetékes körök tudomást sem vesznek a műkincsről, addig az oroszok csárja már beható tárgyalást folytat a kép tulajdonosával a vételár felett. Eddig a bécsi lapok. — Ha netalán kacsá lenne a kréta körül, ám fogják meg az orrunk végét ők.

Szüreti hangulat.

— És megnyíltak az égi csatornák.
Hig, nyúlós cseppeiket sűrűn ontják.
Hűvösödik az idő.
Fönn, a hegyek tetején
Lennt, a völgyek ölén.

Nem nyujtom tovább a dolgot. Röviden és prózában itt az ősz, a csatakos, kellemetlen, szürke, hideg ősz.

S a szőlő hegyekben most készülnek a torra. Nem a régi szüret fog újra lezajlani — ő nem élünk mi már olyan szép időket — csak a féle gyöngye reprodukciója a régi híres képnek.

Kevés a szőlő, a leve még gyöngye, nagyon mai csibe az egész eredmény.

De must lesz, édes is jó is. Hát csak jó kedv is akad majd.

A boldog ifjuság hivatalosan szabadlábra lesz helyezve. A könyv-izonyban szenvedő nebulókra nézve már ez a körülmény is eléggé hangulat keltő valami.

No, meg a böngészések előre meg álmodott eredménye.

A puffogó békák, a sivalkodó fehérnép, meg a torzonborz, gubás szőlőcsészők csak nem fognak hiányozni?

Lesz, minden lesz, csak az idő forduljon jobbra.

Hiszen ott kezdődnek igazán a dolog, ha ragyogó nap végig mosolyogna egy kissé a sárguló tőkéken. Meg ha a végtelen eső hosszú pihenőt tartana, legalább erre az egy néhány napra.

Hiszen a piruló és feketéllő fűrtükre nézve ugyis mindegy már, hogy napfényben, vagy szakadó esőben kerülnek-e a prés alá, — de az önző ember még jó időt is szeretne ehhez a tömeges vérengzéshez.

Reméljük a legjobbat.

Ennél okosabbat ugy sem tehetünk, legalább a szüret napjáig, a nedves napig nem.

— És ha jön a temetési nap...
Hol vtdám danával, gyöngyöző kannákkal
A nedveket a tág torkoknak adják —
Mik érted epedtenek ó ivás-szabadság!

EGYESÜLETEK.

A nőegylet választmányi ülése. Meghívó. A »Biharmegyei és Nagyváradi Nőegylet« választmányi tagjait és védhölgyeit van szerencsém a f. évi október hó 13. napján d. u. fél 4 órakor az árvaházban tartandó választmányi gyűlésre meghívni. Nagyvárad, 1897. október hó 6. napján. Özv. báró Gerliczy Félixné.

A »Gazdakör« választmányi ülése. Meghívó. A »G a z d a k ö r« választmányi tagjai tisztelettel felkérnek, hogy a f. évi október 13-án este 6 órakor hivatalos helyiségében tartandó választmányi ülésen pontosan és lehetőleg teljes számban megjelenjen sziveskedjenek. Nagyvárad, 1897. október 9-én. Kiss Elek elnök, Ludvig Béla főjegyző.

Hírek a sakkörből. Ma délelőtt kezdődik meg újból az élet a sakkörben s ettől kezdve a tagok minden nap összejövetelt tartanak délután 1—3-ig és 5—8-ig. A mai megnyitáson Gesztési Ödön tábla nélkül, Niedermann Antal pedig több ellenféllel egyidejűleg fog játszani, Terve van véve egy nagyobb verseny rendezése, melyre tekintélyes díjak lesznek kifizetve. Azonkívül M a r ó c z y t esetleg Charoueket hívják meg, mi ha sikerül, élvezetes és érdekes produkciókra van kilátás. Matcheket is fog rendezni a kör erősebb játszói között.

Felolvasás a népkörben. A v.-velencei Népkör a tél folyamán népszerű, mulattató felolvasásokat fog rendezni. Az első felolvasó est, tánczezel egybekötve október hó 23-án lesz.

TANÜGY.

Szüreti vakáció az ipariskolában. A biharmegye kir. tanfelügyelőség intézkedése folytán f. hó 11. és 12-én azaz hétfőn és kedden a nváradi ipariskolában szüreti szünidő tartatik, miről a tanoncztartó mesterek útján az ipariskolai tanulók ez uton értesítettek. Nagyvárad, 1897. okt. 9. *Az ipariskolai igazgatóság.*

SZINHAZ.

Salvini Bank-tanulmánya. Salvini, ki művészi ambíciója egész erejével a Bánk-Bán illő interpretálására törekszik, a napokban rövid fejtegetésben leírta ebbeli tanulmánya eredményét. A nagy tragikus lelkes örömmel mondja el, mily kitűnő szerep lesz neki Bánk alakja, melyet elsőrendű Schakspeare alakításaihoz méltón akar ábrázolni; de a művész igazi szeretetével emlékezik meg magáról a tragédiáról is. Alaposan tanulmányozott; megtalálta a legjobb magyar színműben mindazt, a mit keresett. Habozás nélkül kijelenti, hogy Schakspeare bátran aláírhatta volna nevét ennek a remekműnek.

Különösen Melinda alakja ragadja meg őt. De teljes bamulattal beszél Peturról is. Tanulmánya végén kijelenti, hogy a vég-próbákat Jászay Mari jelenlétében szándékozik megtartani, hogy tőle esetleges utbaigazítást nyerjen a még hiányzókra nézve. Kétségkívül fenomenális estéje lesz ez annak a fővárosi színháznak, a hol a világ legnagyobb tragikusa a legjelesebb tragédiák egyikét fogja eljátszani.

Játékrend a magy. kir. operaházban 1897. október 11-től 1897. október 17-ig. Hétfőn 11-én nincs előadás. Kedden 12-én Hugonották. Szerdán 13-án nincs előadás. Csütörtökön 14-én Maritta (elsőszőr.) A nappal és az éjjel. Pénteken 15-én nincs előadás. Szombaton 16-án Maritta. Nap és föld. Vasárnap 17-én Sába királynője.

Igazságszolgáltatás.

A nagyvárad kir. tábla kitűzött ügyei.

Előadó: *Pojnár Dénes.*

- 2345. Orsós Éva lopás.
- 2342. Adler Jónás idegen ingó rongálás.
- 2349. G. Tóth Mihály erőszak nem. köz.
- 2356. Tamás Mitru lopás.
- 2399. Kogyila Tógyer s. t. hatóság elleni erőszak.
- 2399 Ifj. Nagy János súlyos testi sértés.
- 2582. Janik István hatóság elleni erőszak.
- 2303. Fazekas Farkasné anyakönyvi kh.
- 2437. Tógyer Judrej könnyű testi sértés.
- 2906. Bezsar Gorga közcsend elleni kh.

Előadó: *Urbán Adolf.*

- 2829. Boros Lajos rágalmazás.
- 3022. Magori István becsület sértés.
- 3091. Medve Mihály s. t. lopás stb.
- 3252. Kanalas Flóra lopás.
- 2912. Nagy István súlyos testi sértés.
- 2913. Bánhegyesi Sándor súlyos testi sértés.
- 3084. Lus Gyula személyes szabadság sértés.
- 3086. Kis Mihályné közcsend elleni kh.
- 3087. Ollár Konstantin idegen ingatl. rong.

Előadó: *Fráter Imre.*

- 1626. Vajda Bálint s. t. cége — Olasz Albert s. t.
- 1646. Kázár Mihályné s. t. — Zaborán János.
- 2045. Szevoj Anna — Lutyó Elena s. t.
- 2066. Aradi polg. tkptr. — Csordás Petru.

Előadó: *Dr. Járosy Károly.*

- 1698. Kolozsa Floricza s. t. — Kolozsa György.
- 1703. Szopits Miklós — Szepits Mihály s. t.
- 2091. Oltovay Károly és fija — Ország Géza.
- 2114. Oltovay Károly és fija — Ország Géza.
- 2096. Berár Juon — Farkas Juon s. t.
- 2115. Vinkler Viktor s. t. Joó Dezső.
- 2117. Weisz Zsigmond — Fausz R.

Előadó: *Mariencescu Athanáz.*

- 2094. Bihch Hermann Ürményi Pál s. t.
- 2121. S. Szabó Anna — Szabó István s. t.

Előadó: *Bocz Géza.*

- 1945. Orbán Ferencz — Geiszt Gyula.
- 1666. Vajnovszky József — Balogh Pál.
- 1736. Engel Ign. s. t. — Balogh János.
- 2014. Feur J. H. — Miszey János.
- 2099. Holtyán Györgye hagyatéka.
- 2116. Kohn Emanuel hagyatéka.
- 2123. Osztreicher Sándor esőd ügye.

Előadó: *Dr. Imrik Péter.*

- 1856. Móriéz Pál esőd ügye.
- 1900. Kubazsák János — Simalya Mihály és fia.
- 2081. Kara Sándor és neje esabai tkptr.
- 2055. Szentkirályi Ödön — Lemberg István.
- 2072. Hranyszky Ferencz hagyatéki ügye.
- 2073. Tuder Flore hagyatéki ügye.
- 2078. Kafinek Ferencz hagyatéki ügye.
- 2097. Engländer Miklós — Szondy István s. t.

Előadó: *Czvek Kálmán.*

- 1635. Vecsenmayer János és neje — Ponta Juon és neje.
- 1798. Kopis Juliánna néh. — Ruszt György.
- 1986. Dévaványai gazdák tkptr. — Branyiszky Juliánna.
- 1999. Benedek Mátyás — Vanara János.
- 1995. Braun Vilma — Szilágyi Lajos örök.
- 2008. Braun Vilma — Szilágyi Lajos örök.
- 2009. Kulesár István — Kulesár Lajosné.
- 2013. Özv. Ivits Zsófia — Ivits Petru.
- 2014. Krizsán Pável — Koszte Juon s. t.
- 2019. Özv. Szirb Györgyné — Szirb Nikolae.

Előadó: *Molnár Géza.*

- 2742. Méhész Géczy Mihály s. t. gondatl. emberölés.
- 2761. Horváth István hatóság elleni erőszak.
- 2762. Proczovszky István s. t. lopás orgazdaság.
- 3773. Szilágyi Gábor lopás.
- 2774 Fekete Sámuel súlyos testi sértés.
- 2783. Oláh János s. t. súly-s testi sértés.
- 2785. Buza Ferencz rágalmazás.
- 2795. Balogh Sándor közrend elleni kh.

Előadó: *Erdély Endre.*

- 2250. Fluérás Tódor lopás.
- 2295. Szenzserzsán Györgye súlyos testi sértés.
- 2347. Tokucz Mitru hatóság elleni erőszak.
- 2353. Dusik István súlyos testi sértés.
- 3535. Vágó Amália lopás.
- 2254. Trenka Juon s. t. magánlak sértés.
- 2281. Krisán Vasziliené lopás.
- 3282. Argyelán Mihály rágalmazás.
- 2301. Kovács József lopás.
- 2312. Onicza Szimeon súlyos testi sértés.
- 2313. Bauer Sándor súlyos testi sértés.

Tárgyalások a kir. törvényszéknél.

Hétfőn október 11-én.

- A következő bűnügyek tárgyalatnak: Magzat elhajtás büntetével vádolt Herczegh Eszter és társa bűnügye.
- Lopás büntetése stb. miatt vádolt Bernáth Imre bűnügye.
- Lopás büntetével vádolt Bunda György bűnügye.
- Erőszak bünténye miatt vádolt Bachmann Adolf bűnügye.
- Lopás büntetével vádolt Gobóczy Lajos bűnügye.

Pénteken október 15-én.

- Tárgyalás alá kerülnek a következő bűnügyek: Csalás vétségével vádolt Róth Henrik bűnügye.

Orgazdaság büntetével miatt vádolt Lakatos Mária bűnügye.

Lopás büntetése miatt vádolt Báthori Lajos és társa bűnügye.

Gyujtogatás büntetése miatt vádolt Irimie Tógyer bűnügye.

Lopás büntetése miatt vádolt Weisz Móriéz bűnügye.

A női becsület. Három hölgyült folyó év augusztus 23-án a délutáni órákban a Hanglikioszk egyik asztalánál. Mikor megkávézta, a köztük levő Kövessy Józsefné távozott és csak Kirch Berta háztulajdonosnő és ennek Katalin nevű leánya maradtak az asztalnál. Hozzájuk jött ekkor Pohl Károly és Kövessynéről ezeknek kellemetlen dolgokat mondott. Kövessyné erről értesülve, feljelentette Pohl Károlyt. A vádlott 61 éves, azon kezdte, hogy jóhiszeműleg járt el és panaszosnót sérteni nem akarta. Végül midőn Pohl azt a kijelentést tette, hogy K ö v e s i n é urnót nem ismerte, őt sérteni nem akarta és tisztességes asszonynak tartja. A vádat a vádló visszavonta.

REGENY-OSARNOK.

VIZ ALATT.

Elbeszélés.

Irta: **ROVETTA G. Ford. S. J.** 41.

«Grófnő! — — most jövök éppen — — Triesztből!»

Az átkozott! maga az őrnagy volt az!

«Hozta lsten! Del Mautico! Eppen most térek vissza Eripraudo gróffal egy elragadó tengeri útról.»

Ariberti nem volt képes egy szót sem kiejteni. Hogy erőt vegyen magán és legyőzze felindulást, meggyorsította mozdulatait.

De oly nagy aggodalom és elfogultság vett erőt rajta, hogy mialatt lekötözött modorban üdvözölték egymást, lemerült és oly sok vizet ivott, hogy sokáig tüsszkölt tőle.

— Gróf úr! iszunk?

— Iszunk, iszunk, de keserűt!

Praudino folyvást tüsszkölt, köhögött, hogy a vizet kifujhassa orrából.

Nem volt valami szép látvány, a mit az őrnagy mutatott fürdőkosztümjében. Benne nem volt meg Elza ravaszága, a ki fél oldalt úszott és így pontosan lehetett látni, hogy mily kövér; látni lehetett rövid, kövér nyakát, fekete szőrrel benőtt mellét, elázott bajuszát, mely lecsüngött és megbarnított arca komikusnak tűnt fel.

— Tudta Ön, őrnagy úr, hogy a Lidón talál engem?

— Nem, nem, tudtam; de — — de — — re—mél—tem!

Del Marticonak nehezére esett a beszéd. Nem volt oly kitűnő úszó, mint Praudino és hamar kifáradt a vízben.

— De hát hogyan volt képes oly nagy távolságból engem táveszőnőlkül felismerni?

— Ceczilia grófnő — — adta meg nekem — — az irányt.

— Ez az őrdögnek való boszorkány! morogott Praudino, kinek végtelen boldogtalansága betöltött eget és földet.

Elza ismerte már az ilyen jeleneteket; tudta, hogy a dolog rosszul űthet ki, s ezért azt gondolta, legjobb lesz, ha a két vetélytársat magukra hagyja, hogy úgy igazítsák el ügyüket, a mint legjobbnak látják.

— Itt el kell válnunk, uraim, ha botrányt nem akarunk előidézni.

— Az örvendetes — — viszontlátásra — — grófnő!

— Velenczében marad őrnagy ur?

— Nem — — éppen — — lehetetlen.

— Tehát, a viszontlátásra!

— Viszontlátásra!

Ariberti nem is köszönt a grófnőnek, a ki nyilsebesen közeledett a női fürdőhely felé; úgy uszott, a hogyan a kutyák szoktak, kezeivel és lábaival esapkodva a vizet.

Az őrnagy már nem tudott tovább uszni! és szerencse volt reá nézve, hogy földet értek. Praudino némán hallgatott, az őrnagy hasonlóképen és így szálltak ki különböző lépcsőkön és felkeresték öltöző kabinjaikat.

Midőn Praudino ismét zárkájában találta magát, eleinte a szomorúságtól és fájdalomtól mintegy érzéketlenül állva maradt, majd leszáríttatta magát és elkezdett keservesen sirni. Szegény fiu!

KILENCZEDIK FEJEZET.

— Midőn láttam, hogy az a másik ott van, mindent elkövettem annak megakadályozására, hogy Del Mantico utánad menjen, — mondá Cecilia, segítve anyjának az öltözködéskor. — de nem sikerült őt visszatartani; úgy viselte magát épen, mintha higany folynék ereiben.

— Jobb így! Annál jobb! Mindig azt tapasztaltam, hogy a mit az ember a férfiaknál nem ér el szerelemmel, eléri bizonyosan féltékenységgel. Adj egy kis arczenőcsőt.

— Fehéret-e vagy pirosat?

— Pirosat.

— Hiszed-e, hogy Del Mauttico most igazat beszél?

— Mit akarsz? Ki tudhatja azt? Most még nem látok eléggé világosan, — folytatá tovább Elza és e közben a tükörben vizsgálta magát és kenőcsbe mártott ujjával majd itt, majd ott nyomkodta meg arcát és ajkait. Még nem látok eléggé világosan. Egyszer valószínűnek tűnik fel előttem, máskor ismét nem. A tegnapi távirat és az ő hirtelen megjelenése Velenczében —

— Az ostoba Ariberti minden esetre nagyon féltékeny.

— Még nem oly nagyon ostoba ő! És azután szép neve van és egészen csinos fiatal ember.

— Az lehet! — Azonban mindenesetre nagyon fiatal ahhoz, hogy téged nőül vehessen.

— Oh, ami a kort illeti, az nem jön figyelembe.

— De hiszen ő szegény.

— Ez már inkább akadály!

Mialatt Elza készülődött, D' Abaláné és gróf Potapev abban állapodtak meg, hogy a Lidón maradnak ebédelni. »Általában«, mondá a gróf, »eléggé jó, izletes ebédet lehet kapni három és fél liráért a boron kívül.« Midőn Jamagától véleményét kérdezték tőle, ez azt tanácsolta, hogy étlap szerint étkezzenek.

(Folyt. köv.)

TÁVIRATOK.

A királyné a városligetben.

Budapest, okt. 9. (Saját tud. táv.)
A királyné ma Gizella főhercegnővel kikocsizott a városligetbe. Útközben a Gerbo-fele cukrázdába is betért. Renda kívül jó hangulatban volt a felsőges aszszony. Munci cigány bandájával elhuzotta a Szózatot; majd magyar nótákat és végül a Hunyady operából egyes részleteket. Ólyanynyira megnyerte tetszését a kiváló cigánybanda játéka, hogy pezsgőt adatott nekik.

Magánkihallgatás Bécsben.

Bécs, okt. 9. (Saját tudósítónk távirata.)
O Felsőge ma délelőtt Calice b. konstantinápolyi osztrák-magyar nagykövetet fogadta. — A király azután Revertera gr. vatikáni osztrák-magyar nagykövetet fogadta kihallgatáson.

Weyler Sagastához.

Budapest, okt. 9. (Saját tud. távirata.)
Weyler táviratozott Sagastának, hogy mint fő-kormányzó és az etlenséggel szemben, mint főhadvezér, e kettős hivatás tartja vissza a lemondástól. A jelenlegi támadások alatt, melyeknek ő a tárgya, a kormány bizalma nélkül nem felelhet meg a kettős hivatásának

Sagasta azt válaszolta, hogy a kormány elismeri ugyan Weyler érdemeit, mégis a mellett van, hogy a politikában beállott változás a háboru megszüntetése céljából oly autoritásokat követel, akik magukat ezzel a politikával azonosítják. Ennek semmi köze sincs a bizalomhoz. A liberálisoknak az a véleményük, hogy a felelősség a politikáért nem azokra hárul, akik azt végrehajtják, hanem a kormányra, mely közegeinek irányt szab. Én — így végződik Sagasta távirata — rövid idő múlva közlöm önnel a kormány elhatározását.

Helpy állapota.

Budapest, október 9. (Saj. tud. táv.)
Helpy Ignác állapota az éj folyamán ma délig mit sem változott. Érverése, lélekzetvétele rendkívüli lassu. Közeli katasztrófától azonban nem tarthatni.

Weyler visszahívása.

Budapest, október 9. (Saját tud. távirata.)
Weyler főkormányzó azonnali visszahívását elhatározták. A dekretumot, mely Blanco tábornagyot nevezi ki Kuba kormányzójává, holnap írják alá. A »Heraldó« szerint Blancoval huszezer ember is megy a kubai csapatok megerősítésére.

Uj tartomány Észak-Amerikában.

Budapest, október 9. (Saj. tud. táv.)
A »Times«-nek jelentik Ottavából: A Manitoba és a Rocky-Mountains közötti területből uj tartományt alakítottak. A tartományi kormányzatot már szervezték.

Göröghatár rendező bizottság.

Budapest, okt. 9. (Saját tud. távirata.)
Safropulos ezredes és Constantinidos őrnagyot a stratégiai határ megállapítására kiküldött bizottság tagjaivá véglegesen kinevezték. A bizottság mellé két kapitányt is rendelnek. A kormány lépést tett a hatalmaknál az elmenekült thessaliaiak visszatérése ügyében, akik csak a hatalmak biztosítéka mellett akarnak hazájukba visszatérni.

Kathrein visszatérése.

Bécs, október 9. (Saját tud. táv.)
Kathrein dr. a képviselőház elnöke keddre jelentette be visszatérését és a szerdai ülésben már ő elnököl.

Az angolok előnyomulása Tirahban.

Budapest, okt. 9. (Saját tud. távirata.)
A Reuter ügynökség jelenti Simlából e hó 8 ról: Lukhard tábornok tudatta Tirahban az afridikkel és orakzeikkel, hogy seregének újabb előnyomulásra adott parancsot. Ennek az az oka, mert megszegték az angolokkal kötött szerződésüket.

Iro lemondott.

Bécs, október 9. (Saját tud. táv.)
A minapi Gregorig. Iro féle affér következtében Iro leköszönt mandátumáról.

A trieszti hajók téli menetrendje.

Trieszt, október 9. (Saját tud. távirata.)
A Konstantinápoly és a dunai kikötők között rendszeren közlekedő első hajó e hó 18-án indul el Konstantinápolyból és Galatzból Konstantinápolyba november 25-én megy vissza. Ennek folytán a dunai kikötőkbe szánt árukat a nov. 1-én Triesztből Konstantinápolyba induló Lloyd-gyorsgőzösre többé nem veszik föl.

Török szabadalmi levelek.

Budapest, okt. 9. (Saját tud. távirata.)
Hire jár, hogy a porta a bolgár kormányának a kukusi és melniki, már megígért püspöki barátokon kívül még Strobnicza számára is kilátásba helyezte azt. A bolgár kormány erőlesen folytatja a lépéseket, hogy Dibre és Monasztir számára is kapjon püspöki szabadalom leveleket.

Gabona határidő üzet Londonban.

Budapest, október 9. (Saját tud. távirata.)
A gabona-határidőüzet az Londoni börzén okt. 11-én lép életbe.

Az uj kubai kormányzóság.

Budapest, október 8. (Saját tud. távirata.)
Blanco tábornokhoz, az uj kubai kormányzóhoz, Anderius tábornok mint kormányzó-helyettes, Gonzalez Prado tábornok mint a vezérkar főnöke, továbbá Bernal, Pando és Canelia tábornokok fognak csatlakozni.

Brazíliai vérfürdő.

Budapest, okt. 9. (Saját tud. távirata.)
A londoni brazíliai követség táviratot kapott a külügyminiszteriumtól, amely szerint a lázadók ellen vivott hadjáratban 3000 tiszt és katona esett el vagy sebesült meg.

A svéd kabinet lemondása.

Budapest, okt. 9. (Saját tud. távirata.)
A minisztertanács ma a balpárt győzelmei folytán keletkezett helyzettel foglalkozott és egyhangulag elhatározta, hogy a kabinet lemondására vonatkozólag még a választások befejezése előtt hoz végleges határozatot.

KÖZGAZDASÁG.

A Sebes Körözs társulat közgyűlése.

A Sebes-Körözs visszabályozó és ármentesítő társulat tegnap, folyó hó 9. napján tartott választmányi és közgyűlése.

Jelen voltak:

Gróf Csáky Lajos társulati elnök, Örley Kálmán társulati alelnök, Steinecker Gábor kir. főmérnök miniszteri megbízott, Árvay Mihály, Csorvássy Ferencz, dr. Fazekas Imre, Frankó Endre, Godán Ambrus, Hofmann Mihály, Jelencsik István, Madary István, Nagy P. István, Nagy János, dr. Papp József, Steinbach Ervin, Schvarecz Ferencz, Szathmáry Mihály, Shvarecz Ferencz (M.-homorogi) és Weigl Róbert társulati tagok, továbbá Pekanovits Imre társulati igazgató-főmérnök, Tabéry Ármán társ. szakasz mérnök, Ficzek Lajos társ. pénztárnok és Katona Bálint társ. nyilvántartó.

A meghatalmazások elbírálása után először is tudomásul vétetett a pénzügyi m. kir. miniszternek a társulat fenntartási költségek ligvidatiójának megejtése alapján esedékes adó visszatérítés utalványozása tárgyában kiadott rendelete.

A társulat folyó ügyei és munkálatairól beadott igazgató főmérnöki jelentés helyeslő tudomásul vétetett; tudomásul vették a kapcsolatosan bemutatott a földművelésügyi miniszternek Dr. Papp József szeghalmi ügyvéd és társai által a társulat f. évi márczius 2-án és f. évi július 19-én tartott közgyűlésének összes határozata ellen beadott fellebbezés elutasítását, úgy szinte tudomásul vették nevezett miniszternek az idei kedvezőtlen termés eredményre való tekintetből a munkásoknak több munka alkalom nyújtása iránt az összes ármentesítő és visszabályozó társulatokhoz intézett körrendeletét is.

Elfogadtatott továbbá az ölyvös belviz csatorna szabályozás kérdésének a berettyó társulattal leendő megállapítása tárgyában kiküldött bizottság által a nevezett társulat ha-

sonczéblól kiküldött bizottságával közösen felvett jegyzőkönyv szerinti egység.

Az 1898. évi költség előirányzat 302,491 frt és 15 kr. bevétel és 254,803 frt 97 kr. kiadásal megállapított s jóváhagyás végett a földművelésügyi m. kir. miniszterhez felterjeszteni rendeltetett.

Az alapszabály módosításának nagy fontosságára tekintettel ezúttal csupán egy 3 tagú bizottság küldetett ki azzal, hogy a megállapodásukhoz képest elkészített alapszabály tervezet kinyomassék s a legközelebb tartandó közgyűlésig — a mely közgyűlésen fog az alapszabály érdemleges tárgyalás alá vétetni — az érdekeltségnek megküldessék, a nyugdíjbizottság javaslata alapján próbaszolgálati évüket már kitöltött 4 gátor a társulati nyugdíj intézménybe felvétetett.

A társulatnak a tiszta-völgyi társulat decemberi közgyűlésén leendő képviseltetésével gróf Csáky Lajos társ. elnök és Pékánovics Imre társ. igazgatófőmérnök bizattak meg.

Ezek után még több apróbb kisajátítási és folyó ügyek intéztettek el.

A gyümölcs leszedése.

A gyümölcs jóságára és eltarthatóságára kiváló befolyással van a leszedési idő kellő megválasztása s ez okból a következő tapasztalati adatokat közöljük.

A körtét különösen, abban az esetben ha az körtefára van nemesítve nem szabad addig a fán hagyni míg megérik; egy héttel az érés előtt kell leszedni, hogy a teljes érést a pincében vagy kamarában fejezze be. A szeptember-októberben érő körtétet nem egyszerre kell leszedni, a minthogy nem is egyszerre érik, de 8—8 napi időközökben pl. háromszorra feloszva, mert ezáltal eltarthatóságuk jelentékenyen emelkedik. A későn érő fajtákat le kell szedni, mielőtt leveleik az őszi színváltozást mutatják. Ha a körte tulsokáig marad míg csak rothadni nem kezd. A téli körtét október második felében okvetlenül le kell szedni.

A legtöbb körtefajta sokkalta finomabb ízű ha érés előtt szedetett le a fáról s a kamarában érik meg. A szedés idejét megösmérjük 1. a lehulló férges körték érési fokáról; 2. a szindeződéséről s arról, hogy az ágról könnyen leválaszthatók ez esetben a körte leszedendő és vékony rétegben kiterítve, fagymentes helyre rakandó.

A szedést általában száraz időben kell eszközölni, minden egyes körtét selyem papirban kell burkolni s úgy eltenni, de sőt finomabb körték alá a polezra vatta is rakandó, különben a nyomástól foltot kap. A hideg szobában elrakott körte soha sem lesz olyan olvadó husu és leveses mint a melegebb szobában elraktott. Igaz, hogy a 15—18 C hőmérsékletű szobában elrakott körte kissé ránczos lesz de annál izletesebb.

Egészen így kell eljárni az almával is, ez azonban koránt sem olyan kényes mint a körte. Kajszinbarackot, cseresznyét, epret, málnát és köszmétét csak teljesen érett állapotban szabad szedni.

Az őszi barackot 3—4 nappal az érés előtt kell leszedni, különben lisztes, kásás lesz s így kevesebbet ér. Az érés bekövetkeztét a gyümölcs illataról, színének sárgulásáról, bőrének átlátszóságáról és arról lehet megösmerni, hogy könnyen elválik a szárától.

A szilvát kevéssel a teljes érés előtt kell szedni. Ha korábban szedetjük, a szár körül megránczosodik, de ilyen állapotban jóval tartósabb. Némely szilva kitünően eltartható, ha ágastól együtt szedjük le s így állítjuk a gyümölcskamrába.

Milyen az új bor. A nagyváradi szőlőhegyen az idej szőlőtermés mennyiség tekintetéből elég jó; a tőkéken pompás gerezdek függenek; némelyik tőke annyira meg van rakva fürttel, hogy alig tér egymástól. Baj, hogy egyes fajok nagyon rothadnak, a mit a mostani abnormis időjárás még fokoz. Minőségre nézve azonban nagyon csalódtak a gazdák; alig van ereje az idej bornak. A legszebb helyeken, pl.

a déli Arany-oldalon leszürt s már kiforrott bornak a míg a cukortartalma 12 fok, a szesz-tartalma csak 2 (két) fok.

Gabonatözsde.

— A Tiszántul eredeti távirata. —

Készaru búzában az irányzat szilárd volt és 15,000 mm. forgalom mellett árak változatlanul jegyeznek.

Határidők.

	Budapest, okt. 9.
Buza ősze	12.26
Buza tavaszra	11.92
Tengeri	5.20
októberre	4.54
Rozs ősze	8.56
Zab ősze	6.02

Értéktözsde.

Az irányzat gyenge.	Budapest, okt. 9.
Osztrák hitel	350.1/4
Magyar hitel	384.1/4
Allamvasut	334.—
Déli vasut	83.1/4
Rimamurányi	253.1/2
Magyar jelzálog	273.1/2
Magyar leszámítoló	249.—
Villamos vasut	279.—

Bécs, okt. 9.

Az irányzat gyenge.	Bécs, okt. 9.
Osztr. hitel	350.—
Magyar hitel	384.—
Allamvasut	291.50

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktözsde 1897. október 9-én.

Magyar aranyjárdék 4%	121.50
Magyar koronajárdék	99.40
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	121.—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	101.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	120.75
Mag a földtehermentesítési kötvény 4%	97.25
Liné és jog magváltási kötvény	100.75
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	97.52
Magyar nyeresémi sorsjegy-kölcsön	155.25
Ti zászabályozási és szegedi sorsjegy kölcsön	140.—
Osztrák járdék papirban	101.75
Osztrák járdék ezüstben	101.75
Osztrák járdék aranyban	123.—
Osztrák korona járdék	101.50
1860. osztrák államsorsjegyek	143.—
Osztrák magyar bankrészevény	965.—
Magyar hitelbank részvény	384.—
Osztrák hitelintézeti részvény	379.20
Páris vista	334.—
20 márkás arany	952.—
Német birodalmi márka	58.72 1/2
London viste	119.75
Páris vista	47.52 1/2
20 márkás arany	11.72

SZERKESZTŐI POSTA.

B. J. Helyben. Ha a szerző nem írja alá nevét, nem illik ugyan megnevezni a cikk íróját, de ezúttal, mert a dolog érdeke is úgy kívánja, eleget tehetünk ebbeli kívánságának. „A hálátlan Nagyváradi” című cikket, mely hivatalva van kiegészíteni színészetünk százéves jubileumának eddigi programját, lapunknak régi munkatársa: **Ludvig József** írta. Örvendünk, hogy a cikk tetszést aratott és mozgalmat keltett.

A szerkesztőért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

NYILTTÉR.

Szőlőajtás eladás.

A legnemesebb **csemege és borfajok, gyökeres, fás és zöld ojtások, őszi vagy tavaszi szállításra megrendelhetők Jankó Antalnál Nagyváradon.**

PHOTOPLASTICUM

a „Széchenyi” szállodában.

Eredeti **üveg fényképek** kiállítása **48 változatban** melyek naponként változnak.

Okt. 10. Vasárnap

EGYPTOM és PALESZTINA.

Okt. 11. Hétfő

Pétervár és Moszkva.

Okt. 12. Kedd

P Á R I S.

Nyitva naponként d. u. **5-től 7-ig.**
Belépti díj **20 kr.**

Számos látogatást kér

306 2—2

Herb Ferencz.

HIRDETÉS.

A nagyváradi I. sz. Káptalan Kommandáns réjtének a belényesi országot felőli részéből 4. e. hold és 194 □ öl terület egészben vagy 18 telekre felosztva egyenkint **eladó.**

Az eladási feltételek és a városi törvényhatósági bizottság által jóváhagyott felosztási terv alulirotnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és a kellő bálnompénzzel felszerelt írásbeli zárt ajánlatok ugyanott **folyó évi november 1-ig** elfogadtnak.

294 3—3

N.-Várad, 1897 okt. 1.

Papp Imre,

főtiszt.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Táncztanfolyam a Zöldfa disztermében.

Tisztelettel hozom a n. é. közönség b. tudomására, hogy körutamról megérkeztem és a **táncztanítást folyó évi október hó 10-én a Zöldfa szálloda disztermében** megkezdem.

Iskolám főrendszere gondot fordítani a test egyenes tartására, ügyes állás, járás és kerekded mozgás elsajátítására.

Tandij 3 hónapi időnyre 12 frt. Ismétlőknek 8 forint. Gyakorló kolonokban felnőtték részére szinte 8 forint.

Tanítási-ideő gyermekeknek d. u. 5—7-ig. Felnötteknek este 8—10-ig. Nagy kolon este 8—12-ig.

Jelentkezések lakásonon Körözs-utezán Beczkay Arthur ur 719. sz. házában délelőtt 10-től 12-ig és délután 3-tól 5-ig, míg ugyancsak délután 1-től 3-ig a Zöldfa-termében fogadtnak el.

Kívánatra magán órákat is adok úgy házaknál mint a Zöldfa nagytermében.

Tisztelettel

Sára Miklós,

az Orsolya-zárda táncztanítója.

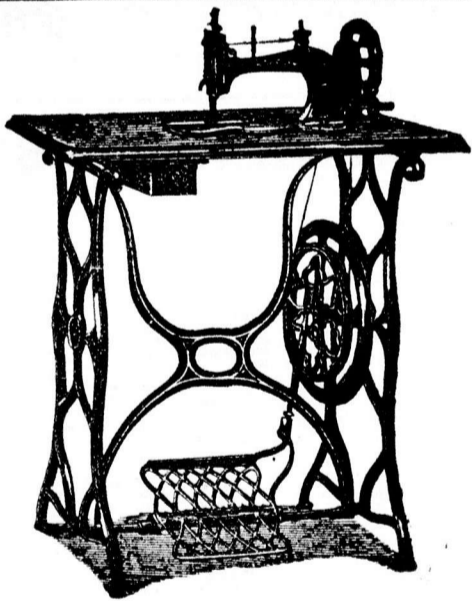
299 3—3

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1897. évi október 1-től.

Nagyvárad—Belényes—Vaskóh.				Vaskóh—Belényes—Nagyvárad				Nagyvárad—Gyoma				Gyoma—Nagyvárad.			
V. v.		Sz. v.		Sz. v.		Th. v. sz. sz.		V. v.		Sz. v.		Sz. v.		V. v.	
Nagyvárad ind.	3 50	2 40	Vaskóh ind.	4 30	2 30	Nagyvárad ind.	5 50	2 37	Gyoma ind.	3 40	2 40	Nagyvárad ind.	3 40	2 40	
V. Velenceze >	4 05	2 51	Lunka-Rézbánya >	4 42	2 43	Ósi >	6 09	2 51	Déva-Ványa >	4 37	3 40	V. Velenceze >	4 37	3 40	
Félix-Fürdő >	4 32	3 13	Szudrics >	5 09	3 12	Uj-Palota >	6 24	3 05	Körös-Ladány >	5 13	4 23	Félix-Fürdő >	5 13	4 23	
Kardó >	4 50	3 27	Belényes >	5 37	3 52	Gyires >	6 41	3 17	Szeghalom >	5 40	4 55	Kardó >	5 40	4 55	
Magyar-Gyepes >	5 50	4 17	Sonkolyos >	5 58	4 15	Körösszeg >	7 02	3 36	Vésztő >	6 12	5 36	Magyar-Gyepes >	6 12	5 36	
Tasádfő >	6 07	4 31	Belényes-Ujlak >	6 10	4 27	Szakál >	7 39	4 05	Kót >	6 38	6 08	Tasádfő >	6 38	6 08	
Drág-Cséke >	6 30	4 45	Borz >	6 19	4 37	Nagy-tóti >	7 55	4 21	Iráz >	6 52	6 28	Drág-Cséke >	6 52	6 28	
Magyar-Cséke >	6 50	5 —	Sólyom >	6 35	4 58	Komádi >	8 25	4 32	Komádi >	7 10	7 02	Magyar-Cséke >	7 10	7 02	
Dusesd >	7 05	5 12	Gyanta >	6 56	5 19	Iráz >	8 42	4 49	Nagy-tóti >	7 22	7 14	Dusesd >	7 22	7 14	
Szombatság-Rogoz >	7 46	5 47	Hollód >	7 10	5 34	Kót >	9 19	5 14	Szakáll >	7 48	7 49	Szombatság-Rogoz >	7 48	7 49	
Hollód >	7 58	5 58	Szombatság-Rogoz >	7 31	6 03	Vésztő >	9 44	5 32	Körösszeg >	8 11	8 13	Hollód >	8 11	8 13	
Gyanta >	8 12	6 11	Dusesd >	7 55	6 34	Szeghalom >	10 34	6 13	Gyires >	8 33	8 38	Gyanta >	8 33	8 38	
Sólyom >	8 38	6 36	Magyar-Cséke >	7 58	6 40	Körös-Ladány >	11 —	6 31	Uj-Palota >	8 47	8 53	Sólyom >	8 47	8 53	
Borz >	8 53	6 50	Drág-Cséke >	8 26	7 17	Déva-Ványa >	12 03	7 21	Ósi >	9 03	9 13	Borz >	9 03	9 13	
Belényes-Ujlak >	9 05	7 01	Tasádfő >	8 40	7 33	Gyoma érk.	12 45	8 00	Nagyvárad érk.	9 20	9 32	Belényes-Ujlak >	9 20	9 32	
Sonkolyos >	9 18	7 13	Magyar-Gyepes >	8 54	7 50	Nagyvárad—Érmihályfalva				Érmihályfalva—Nagyvárad.					
Belényes >	10 04	7 47	Kardó >	9 27	8 31	Nagyvárad ind.	6 50	5 45	Érmihályfalva ind.	5 05	5 25	Belényes >	5 05	5 25	
Szudrics >	10 27	8 09	Félix-Fürdő >	9 40	8 45	B.-Püspöki >	7 17	6 02	Érselind >	5 37	6 06	Szudrics >	6 02	6 06	
Lunka-Rézbánya >	10 56	8 21	V. Velenceze >	10 01	9 09	Bihar >	7 46	6 25	Székelyhid >	6 14	6 51	Lunka-Rézbánya >	6 25	6 51	
Vaskóh érk.	11 12	8 49	Nagyvárad érk.	10 11	9 19	Paptamási >	8 18	6 53	Nagykágya >	6 27	7 05	Vaskóh érk.	7 05	7 05	
Székelyhid—Margitta				Margitta—Székelyhid				Nagyvárad—Érmihályfalva				Érmihályfalva—Nagyvárad.			
V. v.		V. v.		V. v.		V. v.		Vegyes v.		Vegyes v.		Vegyes v.		Vegyes v.	
Székelyhid ind.	10 02	8 —	Margitta ind.	4 35	4 45	Nagyvárad ind.	6 50	5 45	Érmihályfalva ind.	5 05	5 25	Székelyhid ind.	4 35	4 45	
Apátkeresztúr >	10 56	8 46	Monos-Petri >	4 46	4 57	B.-Püspöki >	7 17	6 02	Érselind >	5 37	6 06	Apátkeresztúr >	4 46	4 57	
V. Abrány >	11 12	9 —	V. Abrány >	5 57	5 10	Bihar >	7 46	6 25	Székelyhid >	6 14	6 51	V. Abrány >	5 57	5 10	
Monos-Petri >	11 24	9 11	Apátkeresztúr >	5 13	5 29	Paptamási >	8 18	6 53	Nagykágya >	6 27	7 05	Monos-Petri >	5 13	5 29	
Margitta érk.	11 35	9 21	Székelyhid érk. reg.	5 54	6 10	Gyapoly >	8 36	7 08	B.-Diószeg >	6 42	7 25	Margitta érk.	5 54	6 10	
Szombatság-Rogoz—Dobrest.				Dobrest—Szombatság-Rogoz.				Nagyvárad—Érmihályfalva				Érmihályfalva—Nagyvárad.			
Vegyes v.		Vegyes v.		Vegyes v.		Vegyes v.		Vegyes v.		Vegyes v.		Vegyes v.		Vegyes v.	
Szombatság-Rogoz ind.	7 55	Dobrest ind.	6 36	Szombatság-Rogoz ind.	6 36	Nagyvárad ind.	6 50	5 45	Érmihályfalva ind.	5 05	5 25	Szombatság-Rogoz ind.	6 36	6 10	
Nánhegyes >	8 21	Nánhegyes >	6 46	Nánhegyes >	6 46	B.-Püspöki >	7 17	6 02	Érselind >	5 37	6 06	Nánhegyes >	6 46	6 10	
Dobrest érk.	8 31	Szombatság-Rogoz érk.	7 10	Szombatság-Rogoz érk.	7 10	Bihar >	7 46	6 25	Székelyhid >	6 14	6 51	Dobrest érk.	7 10	6 10	

A vonatok közlekedési ideje közép-európai idő szerint van kitüntetve.
A vastagabb számok este 6 órától reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli időt jelentik.
A †-tel jelzettek feltételes megálló helyek.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy ujonnan berendezett üzletemben a legjobb és legolcsóbb

Kerékpárok és varrógépek kaphatók

Családi Singer varrógép

32 forinttól feljebb

valamint: *Wheeler-Wilson, kari-kahajós, Vibrating* és más különleges varrógépek.

Ugyszintén alkatrészek eladása. Kerékpárokhoz és varrógépekhez.

Villanyos csengők és Telefonok felszerelése.

Minden rendszerű **varrógép és kerékpár** pontosan és jutányosan javíttatik.

Becsés partfogását kérvetisztelettel

Feigenbaum H.

Kert-utca, Ipartestület-háza mellett.

1002—1897.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó közhírré teszi, hogy elhalt Özv. Dégn. Ignáczné volt nagyvárad lakos hagyatékához tartozó 745 frt. 57 krra becsült ingóságokra a nagyvárad kir. járásbírósa 16938/97 számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak Kőfaragó utca 822 számú házában leendő megtartására határidőül **1897. évi október hó 14-ik napjának délelőtti 9 órája** tűzetik ki, mikor a hagyatékhoz leltározott szobabutorok, ruha és fehérneműek, ágyneműek, porcellán és üvegedények s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Nagyváradon 1897. szept. 16-án.

Batig Ferencz,

kir. bír. végrehajtó.

309 1—1

Hölgyek figyelmébe!

264 45—52

Tulhalmozott raktáromból

a csődtömegből vett áruk

bármily elfogadható áron eladatnak.

Markovits Mór parti-áru raktárában

Kert-utca, Korona-kávéházzal szemben.

Eredeti angol és olasz kalapok.

Nyárfendőkben folytonos nyitonságok.

FELHIVÁS!

A közeledő őszi idényre megérkeztek a *legújabb divatú*

kalap-, czipő- és uri-divatczikkek

melyek kizárólag

jó minőségben

és rendkívül

olcsó árban csak is

„Reichard áruházában”

Nagyvárad, Fő-utca, Orsolya zárda épület
szerezhetők be.

230-21-25

A marbúrgi czipő gyár egydéli főraktára.

I. magyar királyi szabadalmazott osztály sorsjáték.

235-2-3

Az 1897. év február hó 27-iki törvény szerint a kis lutri megszűnik és ezen osztály-sorsjáték által pótolatik. Németországban ezen nemű sorsjátékok már 100 év óta fennállanak és az illető sorsjegyek eladatnak. Nálunk Magyarországon is emelkedik iránta az érdeklődés, mert a sorsjegyek legnagyobb része biztos kezekben van. Nemsokára ilyenek csak ráfizetéssel lesznek kaphatók. Azért ajánljuk, hogy a vétellel ne késünk.

A magyar osztály-sorsjáték áll:

100.000 és **50.000**

eredeti sorsjegyből

penznyerményből.

A nyereségi esélyek oly előnyösek, hogy az eddigi kis lutri, vagy egy igérvény vétele ezzel nem is hasonlítható össze. Ily előnyös esélyekkel szemben mindenki nyujtsa kezét a szerencsének viszonyához képest.

Az összes 50.000 nyermény a mellételező nyermény jegyzékéből látható; ezen nyermények 6 részben lesznek kisorsolva és a nyereső sorsjegyek készpénzben kifizetetik.

A sorsjegyek ára az első húzáshoz:

- 6 frt egy egész eredeti sorsjegy.
- 3 frt egy fél „
- 1 50 frt egy negyed „
- 0 75 frt egy nyolczad „

A húzások a fővárosi vígadó épületében nyilvánosan történnek a m. kir. kormány felügyelete alatt és egy kir. közjegyző előtt.

A húzásnál mindenki jelen lehet. Mi üzlethelyiségünkben előáruljuk vagy utánvéttel, vagy az összeg postautóiványvali beküldése ellenében ajánlott levélben elküldjük az eredeti sorsjegyeket. Minden egyes vevő nevét azonnal feljegyezzük és vevőnk minden egyes húzás után megkapják a kimerítő sorsolási jegyzéket.

Rendelvényeket f. é. október hó 23-ig fogadunk el.

Török A. és Társa

a m. kir. szab. osztály-sorsjáték foelárusító.

Budapest,

Váci-körút 4./ P. szám.

A magyar kir. osztály-sorsjáték
50.000 nyerményének
jegyzéke.

A legnagyobb nyermény a játékterv
9. §. szerint

1.000.000 korona.
Egy millió

A nyermények különleges beosztása a következő:

Nyermények	Korona
1 „	600.000
1 „	400.000
1 „	200.000
2 „	100.000
1 „	90.000
1 „	80.000
1 „	70.000
2 „	60.000
1 „	40.000
5 „	30.000
1 „	25.000
7 „	20.000
3 „	15.000
31 „	10.000
67 „	5.000
3 „	3.000
432 „	2.000
763 „	1.000
1238 „	500
90 „	300
31700 „	200
3900 „	170
4900 „	130
50 „	100
3900 „	80
2900 „	40
50000 nyermény és jutalom	13.160.000 kor.
összesben, mely 6 osztályban sorsoltatik ki.	

1897-1898.

Az igen tisztelt vevőközönség szives tudomására hozom, hogy vásárlási utamból visszatérve raktáram a legujabb kész **női- és gyermek-felöltőkkel** valamint **színes és fekete** ruhaszövetekkel dusan van felszerelve és hogy azokat

feltűnő olcsó árban **árusítom.**

Tisztelettel

FLEGMAN ÁRMIN

Nagyvárad, Zöldfa-utca elején.

224-28-50

Aurora legujabb gallérformájú őszi felöltő	—	6 frttól kezdve.
Niobe közönséges őszi gallér	— —	1 frttól „
Dora jó őszi kabát	— — —	4 frttól „
Jambó finom posztó télikabát szövet bélés	—	9 frttól „
Krull jó bolyhos télikabát szövet bélés	—	6.25 „
Corsó legegánsabb télikabát szövet bélés	—	11 frttól „
Carla gyönyörű szörme gallér	— —	9.50 „
Carla hosszú szörme gallér	— —	18 frttól „
Brünn jó őszi szövet duplaszéles	— —	22 krtól „
Trylbi legujabb 120 széles divatszövet	—	65 krtól „
Jászay kitűnő 120 széles női posztók	—	70 krtól „
Házi vászon női fehérneműnek való 1 vég	—	6.85 kr
Creas vászon női fehérneműnek való 1 vég	—	4.40 kr
Junó vászon mindenre alkalmas 1 vég	—	2.70 kr
Polgár vászon legjobb ami létezik lepedő és láb- valónak való $\frac{9}{8}$ széles egy vég 30 rőf	—	5.90 kr

Szőnyeg, paplan, matrác, függöny, berliner kendők, posztó kendők, női és férfi kész fehérneműk, **verseny nélküli olcsó árban.**

➡ **Mérték utáni szövetruhák már 15 frttól kezdve.** ➡

☛ T E L E F O N ! ☛

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

NÁDOR L. és TÁRSA

Nagyvárad, Zöldfa-utca.

Ajánlja az őszi és téli évadra a legujabb

vizhatlan grácsi PICHLER-kalapokat.

Legnagyobb raktár olasz, angol és PLESS-kalapokban.

Valódi prágai férfi és női bőrkeggyük, angol kötött kegyük.

Férfi- és fiu fehérműek, legujabb nyakkendők.

Illatszerek, pénz- és szivartárczák,

esőernyők, sétabotok,

email ing- és kezelő gombok,

harisnyák és valódi Jäger-alsók

a legnagyobb választékban és legjutányosabb árban.

A LEGNAGYOBB

csipő- és csizma-raktár.

Férfi-, női-, leány- és gyermek-csipők minden kivitelben a legjutányosabban kaphatók.

Valódi orosz Bagaria **vizhatlan csizmák**

és legnagyobb raktár Galloschni és bőr Camaschnikban.

Csizma- és csipő-különlegességek mérték szerint

a leggyorsabban készítettnek.

308 1-10

☛ T E L E F O N ! ☛